

6206.

1360 januari 13.

Ulf Karlsson skänker för själagagn till Vreta kloster sin gård i Varv (i Varvs socken) i Västergötland. Brevutfärdaren beseglar tillsammans med herr Bengt Filipsson.

Orig. på perg. (24,3 × 10,7 cm; 7 rader), Svenska Riksarkivet (RPB nr 442).

Förtecknat med (felaktigt årtal – 1340 – och) sigillvapenritning i Per Olofsson Westius registrant B 22 (förr J 19), pag. 38, Sv. Riksarkivet. – Härmed korresponderar Utters baksidespåteckning (se nedan).

Ulf Karlsson var möjligen son till Karl Filipsson, bror till sigillanten herr Bengt Filipsson (se K.H. Karlsson i Sv. Autografsällskapets tidskrift I, 1888, s. 232 och Bj. Beckman, Till Tofta- och Ulfätternas äldre historia, 1957, s. 25). I likhet med denne har han troligen fört en tillbakaseende ulv i sitt vapen. Uppgiften i tergalpåteckningen från 1500-talets slut att det varit en framåtseende ulv kan bero på att sigillet varit skadat och misstolkats av Utter (se nedan); härför talar också vissa egendomligheter i avritningen i Westius något yngre registrant (se nedan).

Ang. Varv, där släkten tidigt ägt gods, se I. Lundahl, Ortnamnen i Skaraborgs län XIII (1955), s. 234 f. med anförda belegg, särskilt brev 1307 17/4 (DS nr 1545).

Omnibus presens scriptum cernentibus · Vlpho Karlsson · salutem in Domino sempiternam. Tenore presencium recognosco · me · clauistro Wrethis / curiam meam in Huarfe cum omnibus eidem curie adiacenciis, infra sepes et extra, in sicco et humido · in Vesgocia situatam · ad refrigerium anime mee / par[e]ntumque^a meorum irreuocabiliter contulisse / Jn cuius donacionis / euidenciam firmiorem / sigillum domini Benedicti Philipusson vna cum sigillo meo presentibus est appensum / Datum et actum [anno]^b Domini · M^o · ccc^o lx^o in octaua Eppýphanie.

På baksidan: Hwarff

med Per Månsson Utters hand: Vlff Karson förer Vlff framåhtt – 1340 – her Bengt Philpusonn förer vlffuen som seer tillbaka (jfr härmed korresponderande notis med årtalet 1340 i Westius registrant enl. ovan)

Sigill: nr 1 bortfallet från den ur brevet skurna och tudelade remsan; sigillavritningen i nyss nämnda registrant visar en ulv (se ovan); nr 2 av ofärgat vax, skadat och med kvarsittande fragment av grön tygpåse i ylle (tillbakaseende ulv, se välbevarat ex. vid brev 1366 9/10, DS nr 7435; se även J. Raneke, Svenska medeltidsvapen I, 1982, s. 329): [* : S' · domini : Bene]dicti : Philip[son].

^a parntumque *ms.* ^b Utelämnat *ms.*

6207.

1360 januari 16.

På tinget i
Enköping.

Karl Ulfsson, lagman i Uppland, tillkännager att han av arvingarna till Magnus Nilsson i Revelsta (i Altuna socken) har utdömt 5 1/2 markland jord i Kaby i Simtuna socken åt konung Magnus, emedan samme Magnus Nilsson i sin livstid bötdade den nämnda jorden åt konungen med fastar och enligt landets lag för sina brott, enligt vad lagmannen med vittnens utsagor har uttrönt.

Avskrift i odat. vidimation på perg. — (1395–1403) av biskop Nils i Västerås, riddaren Karl (Ulfsson) av Tofta och Västeråskeniken Peter Henriksson i Munktorp (ang. övriga häri ingående handlingar se uppgift vid brev 1357 12/2, DS nr 5702) —, Sv. Riksarkivet (från Danmarks Rigsarkiv 1929). — Enligt uppgift i konung Magnus dombrev 1360 25/1 (DS nr 6212) har brevet varit vidfäst detta.

Se kommentarer och litteraturhänvisningar vid nämnda brev från 1357 samt om Magnus Nilssons släkt se K.A. Karlinder, Rosor eller Rutor, Ett medeltidsgenealogiskt bidrag (PHT 23, 1922), s. 11 ff.

Jfr konung Magnus brev för Magnus Nilssons änka 1360 25/1 (DS nr 6213).

Thet se allom mannom konnoct at iak Karlil Vlfson lagman i Opplandom kænnes mik hafua dømt wt aff Magnussa Niclissons arfuom i Reflistom halff sætta markland iordh i Kataby i Semetuna sokn minom herra konung Magnusse for then skulld at then sami Magnus Niclisson i sinom lifsdaghom bøte the samma fornæmpda iordh minom herra konungenom m[ed]her^a fastom ok landzlaghom for sin rætta brot / æpter thy iak hafuir thet medh sannom witnom ok skæлом wtleet. Datum sub sigillo nostro in placitis Enecopie anno Domini Mccc^olx die beati Marcelli pape et martiris /

^a Ordet skadat av fuktfläck och veck ms.

6208.

1360 januari 18.

Arvid Göteson och Ulf Arvidsson ingår förlikning med herr Ulf, (kyrkoherde) i Långaryd, om allt det gods som de ärvt efter herr Harald (Ulfsson), tidigare dekan i Linköping, varvid herr Ulf får allt gods i Föreberg i Åkers socken med undantag av en vattenkvarn därstädes, vilken skall tillfalla brevutfärdarna, vid vite av 20 mark.

Brevutfärdarna beseglar.

Orig. på perg. (19,9 × 9,8, uppveck 1,4 cm; 11 rader) — S.A. Stures saml. från Strömsta —, Uppsala univ.bibl.

Om Harald och hans släkt (Västhörjaätten) se C. Härenstam, Finnveden under medeltiden (1946), s. 307 ff.; om själva arvskiftet se a.a., s. 312 f.

Jfr herr Haralds testamente 1353 12/3 (DS nr 4901) och herr Ulfs i Långaryd 1371 15/8 (DS X, nr 80), vilka båda dock saknar uppgift om gods i Föreberg.

Omnibus presens scriptum cernentibus · Aruidus Gøteson et Wlpho Aruitzson salutem jn Domino · Tenorepresencium constare · volumus vniuersis · nos cum viro reuerendo · domino Wlphone de Langeryth^a · super omnibus et singulis bonis · nobis successionem hereditaria · deuolutis^b post mortem domini Haraldj felicis memorie · olim decanj Lyncopensis · conuencionem et amicabilem compositionem fecisse in hunc modum · / quod domino Wlphoni predicto · omnia et singula bona^c in Fyræbyerghæ parochia Akiir cum omnibus et singulis suis pertinentiis, nullis penitus exceptis · excepta molendina · aquatica ibidem · cum suis adiacenciis, que nobis et nostris heredibus esse debeat pleno iure, cedere debeant jure perpetuo irreuocabiliter possidenda · ablata nobis seu nostris heredibus omni facultate atque jure · sub · pena amissionis viginti marcharum · predictam conuencionem infringendj · seu predicta bona quomodolibet repetendj · Jn cuius rej testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum anno Domini Mccclx^o · sabbato proximo · post octauam Epyphanie eiusdem.